

**Raport z audytu
w
Sądeckiej Agencji Rozwoju Regionalnego
Spółce Akcyjnej**

Audyt przeprowadzony był według zasad i kryteriów zgodnych z wymaganiami dla kontroli zarządczej – art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o finansach publicznych:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi;
- skuteczności i efektywności działania;
- wiarygodności sprawozdań;
- ochrony zasobów;
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania;
- efektywności i skuteczności przepływu informacji;
- zarządzania ryzykiem

a także kryteriów zapisanych
w normach **ISO 37001 –
Przeciwdziałanie zagrożeniom
korupcyjnym, ISO 31000 –
Zarządzanie ryzykiem i ISO
19600 – Zarządzanie zgodnością
(compliance)**, na podstawie
próbki audytowej ustalonej
dla okresu 2015–2018.

Na podstawie **analizy ryzyka** przyjęto, że badaniami audytowymi zostaną poddane następujące **obszary** działalności Spółki:

- organizacja i zarządzanie, w zakresie planowania, kontroli i audytu, jakości, systemów zarządzania, efektywności w realizacji celów,
- zarządzanie zasobami ludzkimi, obejmujące nabory, awanse, systemy wynagradzania, umowy cywilno-prawne, rozliczenia podróży służbowych
- wybrane elementy gospodarowania majątkiem Spółki,
- zarządzanie finansami, zwłaszcza w zakresie celowości wydatkowania środków,

- realizacja zamówień publicznych,
- zarządzanie zgodnością w Spółce, stosownie do postanowień ISO 19600 Systemy zarządzania zgodnością,
- zarządzanie antykorupcyjne, o którym mowa w PN-ISO 37001 Systemy zarządzania działaniami antykorupcyjnymi,
- zarządzanie ryzykiem przez Spółkę, stosownie do postanowień PN-ISO 31000 Zarządzanie ryzykiem. Wytyczne.

Celem działań audytowych było także **przygotowanie planu reorganizacji przedsiębiorstwa SARR SA** poprzez analizę różnych scenariuszy, szczególnie pod kątem wytycznych Akcjonariusza – Założyciela tj. Miasta Nowy Sącz.

**Audyt był realizowany
w SARR SA**

**od 8 lipca do 19 sierpnia 2019 r.
przez zespół audytowy
w składzie:**

prof. UJ dr hab. Roman Batko (współautor metodologii audytu, zarządzanie projektem - koordynacja działań audytowych)

dr inż. Janusz Sasak (współautor metodologii audytu, zarządzanie projektem - koordynacja działań audytowych)

prof. UPH dr hab. Beata Domańska-Szaruga

prof. UMK dr hab. Waldemar Glabiszewski

prof. UAM dr hab. Michał Fliegier

prof. UPH dr hab. Artur Jacek Kożuch

dr Paula Pypłacz

dr Anna Świrska

dr Dorota Grego-Planer

dr Katarzyna Liczmańska

dr Agnieszka Gawlik

dr Edyta Kulej-Dudek

dr Małgorzata Marzec

dr Agnieszka Szczudlińska-Kanoś

dr Agnieszka Knap-Stefaniuk

dr Wioleta Karna

Robert Czekał

Katarzyna Baliga-Nicholson

Magdalena Achinger

Luiza Mańkowska - Wróbel

Bartosz Kożuch

Audyt odnosi się do niezgodności stwierdzonych w organizacji, do funkcji organizacyjnych, a nie odnosi się do konkretnych osób.

Ustalenie odpowiedzialności personalnej – w odniesieniu do stwierdzonych podczas audytu niezgodności – należy do zadań właściciela raportu, czyli **podmiotu, który go zleca.**

Podmiot ten, w przypadku spółki prawa handlowego –
Zarząd – może wystąpić o pomoc do organów państwa w ustaleniu odpowiedzialności prawnej osób, jeśli uzna, że są ku temu przesłanki.

Audytory nie ujawniają treści raportu nikomu, poza właścicielem Raportu.

Przekazują formalnie raport wyłącznie Zarządowi Spółki, który podejmuje decyzję o jego dalszym upublicznieniu.

**Pracownik Spółki
przywłaszczył sobie kwotę
206 552,74 zł.**

**Spółka SARR zawarła ugodę
pozasądową w sprawie
naprawienia szkody, jednakże
zaniechała zgłoszenia tego
faktu stosownym organom.**

**Dług sprzedano za połowę
wartości firmie zewnętrznej.**

Niezgodności stwierdzone podczas audytu

Spółka powołała fundację **Silver Economy**, nad którą nie sprawuje kontroli.

Dodatkowo Fundacja ta konkuruje z Agencją na rynku usług szkoleniowych, czyli można stwierdzić, że Fundacja działa na szkodę fundatora.

Niezgodności stwierdzone podczas audytu

Agencja zawarła Umowę ramową z Fundacją Silver Economy. Ze strony Fundacji Silver Economy **umowę podpisał Prezes Zarządu Pan Tomasz Cholewa, który równocześnie był Dyrektorem Zarządzającym SARR S.A.** Zgodnie z zapisami kodeksu etycznego Dyrektor Zarządzający zobowiązany był do niepodejmowania działań konkurencyjnych w stosunku do Agencji. Fundacja Silver Economy, jak wynika z analizy przetargów, w których uczestniczyła Agencja, brała udział w tych samych przetargach. **Dyrektor zarządzający mógł mieć nie tylko wiedzę o ofertach składanych przez SARR, ale i wpływać na ich wysokość. Jednocześnie będąc Prezesem Spółki Silver Economy miał wpływ na składane przez Spółkę Silver Economy oferty - znając kwoty ofert mógł dowolnie kształtować rozstrzygnięcia konkursów.**

W SARR SA zawierano umowy w sposób nietransparentny i bez zabezpieczania interesu spółki .

Niezgodności stwierdzone podczas audytu

Np. umowa na podjęcie czynności prawnych zmierzających do uzyskania należności z tytułu umowy najmu lokalu, w której zwróto zapis mówiący o wypłacie pierwszej raty (5400,00 zł plus VAT) w terminie 14 dni od podpisania umowy niezależnie od tego czy jakkolwiek praca zostanie wykonana. Umowa ta została podpisana w przeddzień zmiany Zarządu Spółki. Okres wypowiedzenia umowy z Radcą Prawnym ustalono na 6 miesięcy i dodatkowo zagwarantowano 3 miesięczną odprawę.

W SARR w audytowanym okresie nie była prowadzona ewidencja pojazdów.

Niezgodności stwierdzone podczas audytu

Rok	Kwota całościowa
2015	22 857,16 zł
2016	18 782,60 zł
2017	24 292,27 zł
2018	14 903,82 zł
Do 15 czerwca 2019	2 289,10 zł

W Spółce sporządza się sprawozdanie finansowe za rok poprzedni i sprawozdanie z działalności Spółki.

Do oceny prac Zarządu w audytowanym okresie stosowano wskaźniki,

jednakże każdorazowo pomimo **nieosiągnięcia poziomu zakładanego we wskaźnikach** Rada Nadzorcza uznawała cele za zrealizowane i **przyznawała nagrody Zarządowi.**

Niezgodności stwierdzone podczas audytu

Dokumentacja dotycząca podróży służbowych z roku 2018 posiada braki uniemożliwiające sprawdzenie zasadności wyjazdów. W przekazanej audytorom dokumentacji brak jest części dokumentów.

Niezgodności stwierdzone podczas audytu

Dokumentacja w Spółce prowadzona była chaotycznie, bywa niekompletna i niespójna.

Niezgodności stwierdzone podczas audytu

- wykaz darowizn przekazanych przez biuro rachunkowe jest niezgodny z wykazem uzyskanym w Spółce,
- dokumenty księgowane są w systemie księgowym nawet po upływie 2 lat od chwili wystawienia
- audytorzy na proste zestawienia z biura rachunkowego oczekiwali nawet do tygodnia od chwili zamówienia.
- część dokumentacji przechowywana jest w pomieszczeniach Spółki, a część w biurze rachunkowym
- dane do systemu księgowego wprowadzane są nawet z 40 dniowym opóźnieniem
- dokumentacja kadrowa zawiera braki.

W analizowanym okresie strata z działalności operacyjnej nie wystąpiła wyłącznie w 2017, w którym Spółka wypracowała zysk operacyjny w wysokości 2821,85 zł. tylko i wyłącznie dzięki sprzedaży aktywów majątkowych.

Niezgodności stwierdzone podczas audytu

Należy zauważyć ponad **czternastokrotny** wzrost **straty netto w 2018 r.** (z -37,5 tys. zł do -535 tys. zł), mimo czterokrotnego spadku straty na działalności podstawowej.

W latach 2014-2018 koszty działalności stanowiły przeciętnie 129,9% przychodów ze sprzedaży.

Wartości wszystkich wskaźników rentowności są ujemne:

I tak w 2018 r. **Spółka na każdą 1 zł przychodów ze sprzedaży netto generowała ponad 14 groszy straty netto.** Strata na każdą złotówkę kapitału własnego wynosiła ponad 15 groszy netto (w roku 2017 był to niecały 1 grosz straty na każdą złotówkę kapitału własnego). **Każda złotówka zainwestowanego majątku generowała w 2018 r. stratę w wysokości ponad 10 groszy netto.**